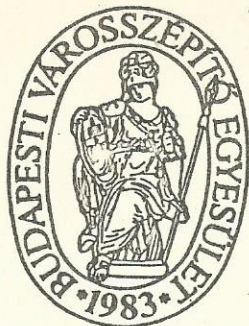

Értesítő

1988
MÁRC

Budapesti Városszépítő Egyesület

Budapest V. Bástya utca 35

Postacímünk: 1840 Budapest. 50. Pf.1 Telefon: 177-928

M e g h i v ó

Környezetvédelmi Csoportunk ankétot rendez a

Margitsziget rendezési terve és
közlekedési problémái

témakörben

1988. március 11-én du. 4 órakor

a Fővárosi Tanács Clubjában /V. Tanács krt. 28./

Minden érdeklődő tagtársunkat szeretettel várjuk.

Alábbiakban közzétesszük dr. Radó Dezső alelnökünk irását:

A madarak és fák napja

Régi szép szokást ujitunk fel, amikor iskoláinkban újra megünnepeljük a madarak és fák napját. A madarak és fák összetartoznak, részei fogyo természetünknek.

Mikor a csalogány énekét, a rigó füttyét vagy a verebek csivitelését halljuk, a természet zenéjét élvezzük,

amely gépi világunkban megnyugtatóan, pihentetően hat ránk. Ezt a zenét nagyon sok költő megénekelte, gondoljunk csak Keats csalogány óráira, vagy Arany János, Áprily Lajos verseire.

E kis repülő lények zenéjét hallgatva gondolnunk kell gyakorlati hasznukra is, amely abban áll, hogy elpusztítják a kártékony rovarokat, és ezzel megmentik számunkra izes gyümölcsseinket.

A madarak és fák összetartoznak. Ahol fogynak a fák, onnan eltűnnek a madarak is. Angol ornitológusok /a madártan művelői/ megszámozták, hogy az Angliában honos 230 madárfajból Londonban csak 56 faj fordul elő, míg a kevesebb parkkal rendelkező Manchesterben csupán 45 madárfaj lelhető fel. Nem valószínű, hogy Budapesten több madárfaj lenne, pedig hazánkban 324 madárfaj fordul elő. A világon fellelhető 8700 madárfajból a melegebb éghajlatu és több zöldfelülettel rendelkező országokban nagyobb a madarak száma.

A fák nemcsak a madaraknak szolgálnak tartózkodási helyül, hanem életfontosságú a jelenlétük az emberek számára is.

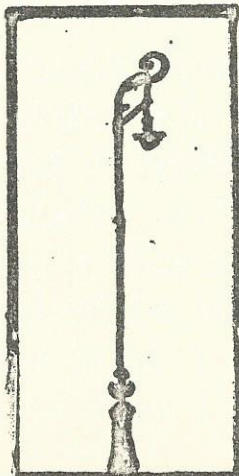
Gondoljunk arra, hogy egyedül a növényzet képes oxigént termelni, amely nélkül az élet elképzelhetetlen, és egyedül a növény képes a kilégzésünk során és minden égesi folyamatkor keletkező káros szén-dioxid feldolgozására. Egy lombköbméter levéltömeg egy évben 440 gramm oxigént termel, és 950 gramm szén-dioxidot dolgoz fel. Az emberi kilégzés 4 % szén-dioxidot tartalmaz, amelyben szellőzés nélkül előbb-utóbb megfulladnánk.

A fák fontos szerepe abban is megnyilvánul, hogy egyre szennyezettebb környezetünk káros hatásaitól megóvna bennünket. A háztartások, az ipar és a közlekedés egyre nagyobb tömegben bocsátja ki az egészséget károsító és halálos betegségeket előidéző vegyületeket. E káros vegyületekből egy mai városlelkóra több mint 200 kilogramm jut évente. Egy lombköbméter 4,5 kilogramm szennyeződést köt le egy év alatt. Gondoljuk el, mennyivel kevesebb káros anyagot kellene belélegeznünk az autók kipufogó gázaiból, ha a forgalmas utak mentén mindenütt fák és sövények lennének.

A fák párolgásuk révén kellemesebbé teszik a klímát és felfogják a bántó zajok egy részét. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a növényzet természetes vonalrendszerevel feloldja a merev építmények látványát, azt kellemesebbé teszi. Mennyivel jobb olyan helyen játszani, ahol fák vesznek körül bennünket, mint a sivatár tereken.

Saját magunk és utódaink életét tesszük elviselhetőbbé, kellemesebbé, ha nem engedjük kivágni a meglévő fákat, és minél több újat ültetünk.

E gondolatok jegyében ünnepeljük a madarak és fák napját!

Kandeláber hírek:

Az Állami Biztosító	485.000.- Ft-ot
a Fimcoop	45.000.- Ft-ot
a Börker	135.000.- Ft-ot
ajánlott fel.	

Nagyon szépen köszönjük!

A temetőkkel foglalkozó Pantheon munkacsoportunk
beszámolója:

A munkacsoport az Egyesület alapításának évében jött létre és 1984-ben az alábbiakban fogalmazta meg a céljait:

1. Jogi- adminisztratív - kegyeleti kérdések:

- Szorgalmazzuk a Nemzeti Sirkert /Mező Imre uti temető/ jogi státuszának rendezését, a többi budapesti temetőben lévő védendő siremlékek megóvására vonatkozó jogszabályok kidolgozását, ennek országos, illetve határon túl történő kiterjesztésére vonatkozó lehetőségeket megvizsgáljuk.
- Megvizsgáljuk, hogy a meglévő muzeumi, műemleki rendelkezések, jogszabályok milyen mértékig felelnek meg a fentemlitett követelményeknek, milyen intézkedések szükségesek a fennálló rendelkezések következetes betartásához.
- Kezdeményezzük a védett sírok karbantartását, gondozását az elhunytak nevét viselő intézmények, szervezetek részéről.
- Kapcsolatot teremtünk a Nemzeti Pantheon kérdéskörében a különféle szempontok alapján érdekelt különféle társadalmi szervezetek és intézmények között.
- Szorgalmazzuk olyan állandó szakmai testület létrejöttét, amely a Nemzeti Sirkert és más temetők vezetői részére szükséges szakmai támogatást megadja a Nemzeti Pantheont érintő napi és hosszutávú feladatokban és ilyen testület létrejöttét megelőzően törekszünk ezt a támogatást megadni, illetve szakértők támogatását megszervezni. /Emlékek karbantartásának sorrendje, temetői pályázatok szempontjainak megadása, temetői áthelyezések kérdése, stb./

2. Kutatási- nyilvántartási- publikációs kérdések:

- Megszervezzük a budapesti /támogatást nyújtunk a vidéki/ temetők védendő sírjeit tartalmazó jegyzék összeállítását a már elkészült Mező Imre uti és a megkezdett Farkasréti jegyzék mellett. Kezdeményezzük a Nemzeti Pantheon eszmekörébe tartozó valamennyi emléket tartalmazó jegyzék összeállítását.
- Feltérképezzük a Mező Imre uti és a többi budapesti temetőre vonatkozó köz- és magángyűjteményi dokumentumok lelőhelyeit és a lehetséges mértékig nyilvántartást készítünk ezekről.
- Kezdeményezzük a Nemzeti Pantheon jegyzékében szereplő személyekre, emlékekre vonatkozó különféle dokumentumok központi, egységes nyilvántartását.
- Kezdeményezzük és munkával támogatjuk a Nemzeti Sirkert védett emlékeit tartalmazó jegyzék teljes terjedelemben történő megjelentetését, mint a nemzeti emlékekre vonatkozó dokumentum-kiadványok első kötetét.
- Segítjük a temetői térképek és a temetőkkel kapcsolatos reprezentatív kiadványok előkészítő munkáit és kiadását.

A fenti munkák szükségessé teszik a kapcsolatfelvételt az alábbi intézményekkel:

a temetők felügyeletét ellátó jogi szervezetek,
muzeumi intézmények
egyéb közművelődési intézmények, iskolák,
egyházi intézmények,
szakmai szervezetek, /művészeti szövetségek, szak-
szervezetek, tudományos egyesületek, stb/
illetékes minisztériumok, /ÉVM, EÜMin., MűvMin/
Hazafias Népfront, Magyar Tudományos Akadémia
Magyarok Világszövetsége

A temetőkkel foglalkozó munkacsoport a fenti program összeállítására óta az alábbi munkákat végezte el:

- 1985-ben kiadtuk a Mező Imre uti, a Farkasréti, az Óbudai és a Rákoskereszturi Új Köztemető térképét, az ott nyugvó jeles halottak jegyzékével. Szándékunk szerint a következő kiadásokat egyre pontosabb és bővebb jegyzékekkel látjuk el. Ilyen módon kiadásra kész a Farkasréti temető javított térképe és jegyzéke. A terjesztés egyelőre nincs megnyugtatóan megoldva.
- Tervezzük a Salgótarjáni uti és a Kozma utcai izraelita temetők jegyzékkel ellátott térképének kiadását is, ez a munka azonban nagyon kezdeti stádiumban van, a várt hivatalos és egyéni segítség elmaradása miatt.
- Megkezdődött az eddigi jegyzékekben szereplő adatok számítógépes feldolgozása. Elkészült a program és rendelkezésre áll a feldolgozás alapját képező adatlap. A számítógépes nyilvántartás lehetővé teszi az anyaggyűjtés egységes szempontok szerinti kiterjesztését. A vidéki egyesületek erről tájékoztatást kaptak, de nem jelezték érdeklődésüket. A feldolgozó munka manuális része sok munkaerőt igényel még.
- A Városvédő- és Szépitő Egyesületek Országos Szövetsége felkérésére tájékoztatást és javaslatokat adtunk a vidéki egyesületek részére, a szorosabb együttműködés eddig még nem alakult ki.
- Több kisebb aktuális kérdésben intézkedtünk, elsősorban sírok védelme tárgyában.

Munkánk folytatásához szükségesnek látjuk az eddigieknél szervezettebb és rendszeresebb együttműködést, mert az eddig végzett munkánk elsősorban néhány tagtársunknak a szervezeti keretektől függetlenül, személyes érdeklődésből

folytatott tevékenységének összefogásán alapult. Ezért különösen fontos, hogy a jövőben a temetők ügyei iránt érdeklődő és tenni kész tagtársaink a maguk által elvállalendő feladatokhoz közösen alakítsák tovább programjukat. Ezért várjuk a programmal kapcsolatos szóbeli, vagy írásbeli észrevételeket és további javaslatokat.

Szükségességnek látjuk, hogy a jövőben az eddigieknél jóval szorosabb együttműködés alakuljon ki a Fővárosi Temetkezési Intezettel, ez tevékenységünk eredményességének és hatékonyságának fontos feltétele. Célkitűzéseinknek és szemléletünknek megfelelő állásponttról igyekszünk az FTI hasonló irányu törekvéseinek társadalmi háttérét biztosítani. Így a jövőben a program feladatai mellé sorolhatjuk a fővárosi temetkezési lehetőségek távlati fejlesztésével, új temetkezési helyek és formák feltárásával, a temetések kulturált lebonyolítását, a temetők látogatásának könnyítését gátló anyagi-jogi feltételekkel, a temetők növényállományának, fokozott parkosításának kérdéseivel való foglalkozást.

Várjuk érdeklődésüket már korábban jelzett és további tagtársaink aktív támogatását munkánk újjászervezéséhez. Kérjük, hogy véleményüket, javaslataikat lehetőleg írásban juttassák el Egyesületünkhöz.

Gerle János

Portál csoport hire:

Negyedik szállodalátogatásunkat a Hotel Nemzetiben Molnár Gábor belsőépítész, a felújítás tervezője vezette. Nagy várakozással indultunk, mivel a Nemzeti egyike azon kevés régi szállóinknak, melynek eredeti belső kiképzése megmaradt. Sajnos kicsit csalódtunk. A fogadórész hajdani egységét megtörte a recepció bővítése, és az egyébként

szükséges hall - diszkóbár kialakításával járó faláttörés. Az emeleteken a gazdagon díszített főlépcsőház és a modernizált folyosók kapcsolata szervetlen, a gépezetet takaró álmennyezetek lelógnak a boltívek mögött. A szobák viszont - a nagy belmagasság ellenére is - kellemesek. A jugoszláv kivitelező cégek hanyag szakipari munkájáról tanuskodnak a máris leváló tapéták, a régi neobarokk termekben a festés - aranyozás négycsillagos szállodai nivóhoz méltatlan minősége. A rekonstruált portál szerkesztési hibáitól eltekintve sikerültnek mondható, viszont a homlokzat különböző, egymással nem harmonizáló kék árnyalata kellemetlen benyomást kelt.

Csekket mellékelünk a tagdíj-fizetés teljesítésére. Kérjük egyéni és jogi tagjainkat hátralékuk kiegyenlítésére is, mert sem értesítőt, sem tagdíjkártyát nem tudunk a tagdíj-fizetésben hátralékban lévő tagjainknak a jövőben küldeni - és azt nagyon sajnálnánk.

Promontor Tétény munkacsoport hírei:

A budatétényi Terv utcai temető 1987. november 1-től megszűnt és 1988. január-februárjában tényleges felszámolásra is került. A temető legrégebbi sirköve - amit előtaláltunk - 1876-ból való. A temető egyik legszebb és legértékesebb építménye a Wolf család neogótikus kápolnája.

A Wolf-kápolna megmentéséhez a Budapesti Műemlékfelügyelőség segítséget kértük, akik az építmény megóvását kezdeményezték a fővárosi és kerületi tanácsnál, valamint a Temetkezési Intézetnél.

Csoportunk - együttműködve a temető bontását végző Kvalitás korszóvetkezet vezetőjével Sugár Frigyessel és dolgozóival - mintegy 30 db jellegzetes és szép régi sirkövet megmentett a közvetlen megsemmisüléstől.

A temető helyére a Hungária Müanyagfeldolgozó Vállalat - jogi tagunk - telepszerű lakóházépítést tervez.

Elképzelésünk szerint a Wolf-kápolna és közvetlen környezete parkosításra kerülne, ahol a kimentett régi sirkövekből egy sirkő-park létesülne. Ez a kis park része lehetne a lakótelep zöld területének. Ezt az elképzelést a HMV Beruházási Osztálya is támogatja.

A temetőről - annak felszámolása előtt - Garbóci László és Ulmann Sándorné vezetésével részletes felmérés és fotódokumentáció készült, melynek anyagából csoportunk egy kiadványt készít elő.

Bartos Mihály

- Városvédő Ifjúsági táborok - Egyesületünk a nyári vakáció idejére nappali - bejárós - táborokat szervez. Ezekben olyan, a főváros értékeinek óvását szolgáló munkát végezhetnek a fiatalok, amely a számukra is élményt nyújt. Az alakuló teljes programból már biztosak a következők, amelyek a Budapesti Történeti Múzeummal közösen kerülnek megrendezésre:

- Aqvincum - római kori ásatási terület,
- Budavári Palota - középkori ásatási terület,
- Budavári Palota - restaurátori műhely.

Az első kettőben ásatásban és helyreállításban segédkeznek a jelentkezők. /A múzeum kérése: középiskolások legyenek./

Turnusok: 1./ VI.26 - VII. 1.
 2./ VII. 4 - VII.15.
 3./ VII.18 - VII.29.

Munkaidő: 8,30 - 15,00 óráig tart.

Turnusvezetőket a Városszépítő Egyesület biztosítja.

Budapesti Történeti Múzeum biztosítja:

- a történeti - régészeti felkészítést,

- a munkára a szakmai vezetést

- a munkaeszközt a meleg ebédet

UTCAELNEVEZÉSI CSOPORT

március 8-án minden hónap második keddjén 15,30 órakor

DISZÜVEGES CSOPORT

március 17-én 16,30 találkozás a Népköztársaság utja és Bajza utca sarkon. Program: városnéző séta Bajza és Benczur utcában és környékén található diszes üvegeablakok megtekintése.

PORTÁL CSOPORT

március 10-én 17,30 TAVERNA Szálló megtekintése. Találkozás a Szálló előcsarnokában /Váci u. / A látogatást vezeti: dr.Finta József építészmérnök

IFJUSÁGI CSOPORT

március 7-én 17 órakor Kelánné Kállai Eszter tart előadást "Az ifjúság a Városszépítő Egyesületekben" címmel, Egyesületünkben.

PANTHEON CSOPORT

március 16-án 17 órakor csoportösszejeövetelt tart.

NÉPLIGETI CSOPORT

Minden hónap második és negyedik csütörtökén du. 15,30-kor tart összejeövetelt. Kérjük, hogy akinek tárgyi emléke, fényképe, régi levelezőlapja van a Népligetről, vagy kapcsolatos élményét leírnia vagy magnószalagra mondaná, jelentkezzen a csoport összejeövetelén.

Az összejeöveletekre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Kérjük a csoportok vezetőit, hogy csoportprogramjaikat, közleményeiket minden hónap 15-ig adják le a titkárságon, hogy a következő havi értesítőben megjelentethessük.